

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/179/2024
Identifikačné číslo spisu:	5104899995
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5104899995.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a členov senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. v spore žalobcov 1/ R. C., narodenej XX. D. XXXX, S. Q., H. XXX a 2/ M. D., narodeného XX. D. XXXX, S. Q., H. XX, obidvoch zastúpených advokátkou Mgr. Zuzanou Karkóovou, Žilina, Daniela Dlabača 35, proti žalovanej D. Š., S. Q., J. XXX, zastúpenej advokátkou JUDr. Katarínou Pialovou, Žilina, Hollého 7, o určenie hranice medzi nehnuteľnosťami a o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6C/360/2004, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. apríla 2024 č. k. 11Co/47/2020 - 1378, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanej n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. januára 2020 č. k. 6C/360/2004-1250 zamietol návrh žalobcov na prerušenie konania aj žalobu vo veci samej. Žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rade 1/ a žalobcovi v rade 2/ v rozsahu 100 % a štátu priznal nárok na náhradu trov vzniknutých vykonávaným dokazovaním, a to voči žalobcom 1/, 2/ v rozsahu 100 %. Z dôvodov rozsudku vyplýva, že predmetom konania bolo určenie, že do dedičstva po poručiťke E. D., rod. P., nar. XX. I. XXXX, zomr. XX. M. XXXX, naposledy bytom H. XX, XXX XX S. Q., patrí nehnuteľnosť v k. ú. H. F. S.I., vytvorená geometrickým plánom č. 47643871-94/2019 vyhotoviteľa Ing. D. S., Geodat JR, s.r.o., overeným Okresným úradom Žilina, katastrálnym odborom pod č. 2673/2019, a to pozemok CKN parc. č. 445/4, orná pôda o výmere 230 m², ako aj nehnuteľnosti v k. ú. H. F. S., vytvorené v zmysle geometrického plánu č. 47643871-37/2017 zo dňa 16. 06. 2017 vyhotoviteľa Ing. D. S.O., Geodat JR, s.r.o., v spojení so znaleckým posudkom z odboru a odvetvia geodézia a kartografia č. 23/2017 a jeho dodatkom č. 34/2019, vypracovaným Ing. D. H., a to pozemky CKN parc. č. 443/2, zast. plocha o výmere 110 m², CKN parc. č. 443/9, zast. plocha o výmere 23 m² a CKN parc. č. 443/10, zast. plocha o výmere 20 m² a spoluvlastnícky podiel vo výške 3/6 k CKN parc. č. 441/2, zast. plochy a nádvoria o výmere 19 m², k.

ú. H. F. S.. Žalobcovia sa domáhali aj určenia, že žalobkyňa 1/ je výlučnou vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/6 a žalobca 2/ je výlučným vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 2/6 k pozemku CKN parc. č. 441/2, zast. plochy a nádvorí o výmere 19 m² v k. ú. H. F. S., vytvorenému geometrickým plánom č. 47643871-37/2017 zo dňa 16. 06. 2017 Ing. S., Geodet JR, s.r.o. v spojení so znaleckým posudkom č. 23/2017 a jeho dodatkom č. 34/2019 znalca Ing. D. H.. Napokon sa domáhali určenia, že „hranica medzi pozemkami CKN parc. č. 442 a CKN parc. č. 445 v k. ú. H. F. S. je definovaná ako spojnice bodov 241-24 a 36-1 a poloha hraníc je určená súradnicami 5303600001 446344.53 1181785.71, 5302410024 446299.07 1181850.86“. Pri rozhodovaní okresný súd aplikoval právnu úpravu § 153, § 139, § 143 ods. 1, 3 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a § 123, § 124, § 126 ods. 1, 2, § 132 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (v skratke „OZ“).

1.1. Súd prvej inštancie vychádzal z výsledkov znaleckého dokazovania vykonaného znaleckými posudkami vyhotovenými v súdnom konaní znalcami Ing. P. a Ing. D., podľa ktorých sporná hranica nevedie tak, ako tvrdia žalobcovia. Znalecký posudok znalca Ing. H. okresný súd nepovažoval za hodnoverný, lebo bol vyhotovený bez ohliadky na mieste samom a bez všetkých potrebných a dostupných listín; sám znalec uviedol, že preto nemôže byť objektívny na 100 %. Neskôr predložený dodatok č. 34/2019 k tomuto znaleckému posudku vychádzal z geometrického plánu, ktorý nebol úradne overený, teda nevychádzal z údajov katastra nehnuteľností. Ing. H. uviedol v znaleckom posudku CKN parc. č. 445/1 o výmere 707 m² a zároveň identifikoval podľa súdu prvej inštancie cit.: „z ničoho nevyplývajúcu parc. č. 445/5 o výmere 707 m²“. Do vyhlásenia rozhodnutia okresného súdu žalobcovia tento údaj nevysvetlili ani neopravili a bez ďalšieho s posudkom súhlasili.

1.2. Žalobcami predložený geometrický plán č. 47643871-37/2017 zo 16. 06. 2017 vyhotoviteľ Ing. S. súd prvej inštancie bez jeho úradného overenia príslušným orgánom verejnej správy nemohol zobrať do úvahy ako relevantnú a hodnovernú listinu. Geometrický plán č. 47643871-94/2019 sa týkal iba rozdelenia pozemku parc. č. 442 a 445 s vytvorením pozemku parc. č. 445/4. Okresný súd v dôvodoch rozsudku uviedol, že porovnaním kópie z katastrálnej mapy s geometrickým plánom č. 227/2003 sú voľným okom zrejmé hranice medzi pozemkami EN parc. č. 445 (443/2) a 442 (441/3 a 441/1) tak, že sporná hranica by v žiadnom prípade nemala prebiehať bodmi A-B ako požadovali žalobcovia a prebieha tak, ako vyplýva aj zo záverov znaleckých posudkov.

1.3. K parceliam č. 443/2 a 445 okresný súd uviedol, že žalobcovia spochybňujúci vlastníctvo žalovanej nepredložili žiadny relevantný dôkaz o tom, že by jej vlastnícke právo nepatrilo. Súd prvej inštancie mal preukázané, že PKN parc. č. 752/1 bola dedičským rozhodnutím 4D 575/82-19 zo dňa 18. 07. 1982 prededená v prospech dedičov D. P., E. P. a E. J., avšak zapísaná do KN v prospech E. J.. Jej dedičia E. J. st., E. J. ml. a L. J. parc. č. 445 a 443/2 odpredali v roku 1992 H. P., ktorý ich odpredal žalovanej. Spoluvlastnícky podiel 1/2 k pozemkom zapísaným v PK vl. č. 119 pre k. ú. H. na základe Čd 247/1950 nadobudol S. P., ktorý sa stal okrem iného výlučným vlastníkom PK parcely č. 752/1 a 752/2. Na základe rozhodnutia o dedičstve 4D/575/80-19 zo dňa 18. 07. 1982 po S. P. zdedili o. i. pozemky v užívaní JRD zapísané v PK vložke č. 119 pre k. ú. H., a to PKN parcelu č. 752/1 a 752/2 D. P., E. P. a MUDr. E. J. a podiel 18/960 k pozemku zapísanému v PKV č. 155 H., PKN parc. č. 5 - spoločná cesta, čo zodpovedalo EN parc. č. 445, zapísanej na evidenčnom liste č. XXX, ktorá nie je predmetom sporu. V zmysle rozhodnutia o dedičstve č. k. D 1008/90-69 z 29. 05. 1990 zdedili po MUDr. E. J. parcelu č. 445 a 443/2 vedené na LV č. XXX MVDr. E. J., JUDr. L. J. a E. J., každý v podiele 1/3, ktorí ich predali kúpnu zmluvou registrovanou pod RI 1824/91 H. P. a tento ich darovacou zmluvou, odvkladovanou v konaní sp. zn. V 197/02, daroval žalovanej. Rušenie v užívaní vlastníckeho práva právneho predchodcu žalovanej, ako ani žalovanej nebolo preukázané, nehnuteľnosti užívali dobromyseľne ako svoje vlastné, spoliehajú sa na správnosť konaní a rozhodnutí príslušných orgánov. Okresný súd konštatoval vydržanie vlastníckeho práva v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka a uzavrel, že žalovaná je výlučnou vlastníčkou KNC parc. č. 445 a 443/2. Opak, teda tvrdenie žalobcov, preukázané nebolo.

1.4. Vo vzťahu ku KNC parc. č. 441/2 okresný súd dôvodil, že vlastníckymi PKN parc. č. 814 a 815 bola E. D. (právna predchodkyňa žalobcov) v 1/2 a Z. D. v 1/6, po nej na základe dedičského rozhodnutia D 156/81 žalobkyňa 1/ v 1/6 a žalobca 2/ v 1/6, spolu 2/6, lebo dedil aj po Z. D.. Na základe kúpnej zmluvy registrovanej ako RI 145/84 žalobca 2/ kúpil a stal sa výlučným vlastníkom PKN parc. č. 814, totožnej s EN parc. č. 361 aj PKN parc. č. 815, totožnej s EN parc. č. 362, o čom svedčí kúpno-predajná zmluva Čd 789/41. Žalobcami žiadané určenie, že sú podielovými spoluvlastníkmi predmetných

nehnuteľností nevychádzalo zo skutočného právneho stavu aj s ohľadom na kúpnu zmluvu RI 145/84, ktorou E.S. D., rod. P. svoj podiel pred smrťou previedla na žalobcu 2/.

1.5. Súd prvej inštancie odôvodnil nevyhovenie návrhu žalobcov na odročenie pojednávania do doby opravy výmery či overenia geometrického plánu tým, že z listín z OÚ Žilina, odbor katastrálny vyplynulo, že zatiaľ nebolo rozhodnuté, či bude oprava výmery vykonaná a nebolo ani zrejmé, či geometrický plán bude overený. Podľa súdu prvej inštancie síce nebolo možné aplikovať § 153 CSP, avšak s poukazom na všetky okolnosti, vykonané dokazovanie, dĺžku konania mal za to, že žalobcovia mali dostatok času na predloženie potrebných dôkazov. Odročovanie pojednávania len z dôvodu dôkaznej núdze a predlžovanie konania vyvolaného žalobcami nebolo možné, keď nebolo ani zrejmé, či žalobcovia skutočne predložia nimi označené listiny.

1.6. Žalovanej úspešnej v celom rozsahu súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v rade 1/ a 2/.

2. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 30. apríla 2024 č. k. 11Co/47/2020 - 1378 nepripustil „čiastočné späťvzatie žalobcov 1/ a 2/ vo vzťahu k výroku, ktorým žiadali, aby súd prvej inštancie určil, že v k. ú. H. F. S. hranica medzi pozemkami parcela č. 442 C-KN a parcela č. 445 C-KN je definovaná ako spojnica bodov 241-24 a 36-1 a poloha hraníc je určená súradnicami 5303600001 446344.53 1181785.71, 5302410024 446299.07 1181850.86“, zamietol návrh na zmenu žaloby aj návrh žalobcov na prerušenie konania. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol, vo výroku III. o nároku na náhradu trov konania a vo výroku IV., ktorým priznal náhradu trov konania štátu, potvrdil. Rozhodol, že výrok I., ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na prerušenie konania žalobcov 1/, 2/ zostáva nedotknutý a žalovaná má nárok voči žalobcom 1/, 2/ na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Späťvzatie žaloby žalobcami v odvolacom konaní v časti určenia hranice medzi pozemkami C-KN parc. č. 442 a 445 odvolací súd nepripustil (§ 370 ods. 2 CSP) vychádzajúc z nesúhlasu žalovanej. Ako vážne dôvody jej nesúhlasu vyhodnotil, že súdny spor vedú žalobcovia od roku 2004, ich tvrdenie o hranici jej znemožnilo postaviť na pozemku rodinný dom, čím žalobcovia vlastnícke bránia plnohodnotne nehnuteľnosti užívať, preto je nevyhnutné, aby o žalobe právoplatne rozhodol súd.

2.2. Návrhu žalobcov na zmenu žaloby podanému v odvolacom konaní odvolací súd nevyhovel s odkazom na § 371 CSP. Žalobcovia v ňom poukázali na to, že žaloba vychádza z geometrického plánu č. 47643871-37/2017 zo 16. 06. 2017 vyhotoveného Ing. D.. S., Geodat JR, s.r.o., ktorý je ale potrebné označiť ako geometrický plán Ing. D.. S. overený Okresným úradom Žilina pod č. G1-2663/2022 s tým, že nejde o zmenu žaloby v zmysle § 140 CSP. Odvolací súd dospel k záveru, že úpravu označenia geometrického plánu treba v materiálnom zmysle chápať tak, že nejde o zmenu formulácie výroku, ktorú môže vykonať aj sám odvolací súd s cieľom dosiahnuť prípadnú vykonateľnosť súdneho rozhodnutia.

2.3. Návrh žalobcov na prerušenie odvolacieho konania, ktorého sa domáhali v súvislosti so správnym konaním o opravu výmery C-KN parcely č. 443/2, kat. úz. H. prebiehajúcim na Okresnom úrade Žilina, katastrálnom odbore pod č. X288/2020 odvolací súd zamietol preto, že konanie o oprave výmery nie je klasickým správnym konaním a vzhľadom na skutkové a právne závery o vydržaní nehnuteľnosti žalovanou nebola táto otázka podstatná pre rozhodnutie vo veci samej.

2.4. Vo vzťahu k meritórnemu rozhodnutiu sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci, rozhodol vecne správne a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s §-om 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého prvostupňového rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP), na ktoré v jednotlivostiach poukázal.

2.5. Pri nesúhlase žalobcov so záverom okresného súdu o nehodnovernosti znaleckého posudku č. 23/2017 Ing. D.. H. i napriek jeho dodatku č. 34/2019 odvolací súd poukázal na body 87 a 88 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorých tento podrobne vysvetlil, že podľa znaleckých posudkov Ing. P., Ing. D. a Ing. H. hranica medzi pozemkami prechádza inými, v znaleckých posudkoch vyznačenými bodmi. Žalobcovia aj podľa odvolacieho súdu nepreukázali vlastnícke právo, ktoré by patrilo im alebo ich právnym predchodcom.

2.6. Odvolacia námietka žalobcov o pochybení súdu prvej inštancie neumožnením doplnenia znaleckého posudku Ing. D.. H., resp. zistením, či pri vypracúvaní znaleckého posudku Ing. D.. H., tvoriaceho

súčasť spisového materiálu, nedošlo k zrejmej nesprávnosti v písaní, čo zásadne ovplyvnilo rozhodnutie v merite ohľadom správnosti číselného označenia spojnic bodov definujúcich hranicu medzi pozemkami C-KN č. 442 a C-KN č. 445 k. ú. H. F. S., neobstojí, keď táto otázka vyvstala až na poslednom pojednávaní. Odvolací súd mal za to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces žalobcov nedošlo, keďže na pojednávaní konanom 21. 06. 2019 súhlasili so znaleckým posudkom č. 23/2017 i jeho dodatkom č. 34/2019, čiže mali dostatočný priestor na predloženie odborného vyjadrenia, resp. podanie návrhu na výsluch znalca už od momentu, kedy bol znalecký posudok (jeho doplnok) vypracovaný a bolo im umožnené podať vyjadrenie k jeho záveru.

2.7. Aj odvoláciu námietku žalobcov, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu skutkovému a právnomu záveru vo vzťahu k C-KN parc. č. 441/2, keď konštatoval, že žalobcovia nepreukázali svoje vlastnícke právo odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Žaloba v danej časti bola neopodstatnená, lebo prípadná zmena podielov či určenie vlastníckeho práva k predmetnému pozemku je výlučne vecou žalobcov s poukazom na preukázané vlastníctvo žalobcov evidované v katastri nehnuteľností, pričom žalovaná si vlastnícke právo k danej nehnuteľnosti neuplatňuje ani ho netvrdí.

2.8. Odvolací súd zdôraznil, že žalovaná v rámci prvoinštančného konania preukázala splnenie predpokladov vydržania sporných nehnuteľností (parcela C-KN č. 445 a parcela C - KN č. 443/2), ktoré riadne na základe darovacej zmluvy z roku 2002, zavkladovanej pod č. V192/02, nadobudla od svojho právneho predchodcu (otca, ktorý získal tieto nehnuteľnosti kúpnu zmluvou z 21. 08. 1991 registrovanou Štátnym notárstvom v Žiline pod č. RI 1824/91 od MVDr. E. J., JUDr. L. J. a E. J., ktorí ich nadobudli na základe rozhodnutia o dedičstve D 1008/90-69 z 29. 05. 1990). Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že nebolo preukázané rušenie v užívaní vlastníckeho práva právneho predchodcu žalovanej ani žalovanej. Nehnuteľnosti užívali viac ako desať rokov dobromyseľne v dobrej viere ako vlastné spoliehajúc sa na správnosť konaní a rozhodnutí príslušných orgánov, či už štátneho notárstva, resp. orgánu katastrálneho a pod. Užívanie nehnuteľností podľa tvrdení žalovanej bolo preukázané aj svedkami. Z čestného vyhlásenia svedkyne O. W. zo dňa 17. 12. 2019 nemožno konštatovať nedobromyseľnosť žalovanej, keď z neho vyplýva, že videla na pozemkoch strán konania merať geodeta, avšak bez uvedenia časového obdobia a myslí si, že keď sa teraz súdia, že niečo nie je v poriadku s tými pozemkami. Súd prvej inštancie dospel k správnomu záveru, že ku konfliktu došlo až vtedy, keď na spornej nehnuteľnosti chcela žalovaná postaviť rodinný dom. Preukázané bolo, že uvedené nadobúdacie zmluvy boli uzatvorené platne medzi žalovanou a jej predchodcom a medzi jej predchodcom a predchádzajúcimi evidovanými vlastníkmi, dedičmi na základe dedičského rozhodnutia, z čoho podľa odvolacieho súdu vyplýva aj vydržanie v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka. Podľa odvolacieho súdu žalovaná je výlučnou vlastníčkou parciel C-KN č. 445 a 443/2.

2.9. Výrok o trovách prvoinštančného konania bol odvolacím súdom posudzovaný ako výrok nadväzujúci na rozhodnutie vo veci samej. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore. Odvolací súd potvrdil aj výrok súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania štátu, ktorý vykazuje vecnú správnosť a nebol napadnutý odvolacími námietkami.

2.10. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP a žalovanej ako úspešnej procesnej strane priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % proti žalobcom 1/ a 2/, ktorí vo veci úspech nemali. Konštatoval, že o výške náhrady trov tohto štádia konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia rozsiahle dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP. Námietli nevykonanie dokazovania a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižších inštancií, ktoré podľa žalobcov v odôvodneniach rozhodnutí reagovali na niečo, čo títo netvrdili, prezentujú neudržateľné konštrukcie nesúvisiace s predmetom súdneho konania. Rozhodnutia súdov nižších inštancií označili za zmätočné a arbitrárne. Za podstatu sporu označili žalobcovia (ďalej aj „dovolatelia“) nesprávnosť priemetu katastrálnych údajov - hraníc jednotlivých pozemkov evidovaných v pozemnoknižnej mape - do obnoveného katastrálneho operátu.

3.1. Ako „dovolacie dôvody k určení spornej hranice medzi pozemkami parc. č. 442 a 445“ dovolatelia označili nesprávnu interpretáciu záverov znaleckého posudku znalca Ing. E.. P. č. 52/2009, ktorý potvrdil spornosť hraníc pozemkov (zistené boli dve rôzne hranice, ktorá z nich je správna sa z prístupných technických podkladov určiť nedá). Hranica medzi pozemkami evidovanými v pozemkovej

knihe medzi parc. č. 753/1 a 752/1 je vyznačená bodmi A, B, C, čo je v znaleckom posudku Ing. E.. P. č. 52/2009 podľa dovolateľov nesprávne, ako potvrdzuje súčasný náhľad do katastra nehnuteľností, v ktorom je pozemok EKN parc. č. 752/1 zvyškom pôvodného pozemku PK parc. č. 752/1 s posunutou západnou hranicou viac vpravo než indikujú body A, B, C uvedené znalcom Ing. E.. P. To potvrdil kontrolný znalecký posudok Ing. R.. D. č. 9/2016, vychádzajúci z údajov získaných pri tvorbe technicko-hospodárskeho mapovania v roku 1968, pričom konfrontácia zisteného stavu s pozemno-knižnou dokumentáciou nebola vykonaná. Žalobcovia predložili znalecký posudok Ing. D.. H. č. 23/17 konštatujúci posun hranice medzi pozemkami parc. č. 442 a 445 v porovnaní s hranicou určenou znalcom Ing. E.. P., doplnený doplnkom č. 34/19 a v nadväznosti na dezinpretáciu týchto záverov znalec Ing. H. predložil vyjadrenie datované 15. 01. 2020; k jeho predloženiu došlo po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý odmietol pojednávanie za týmto účelom odročiť. Súd prvej inštancie bez zrozumiteľného vysvetlenia v rozsudku konštatuje, že pokiaľ ide o hranicu medzi pozemkami, znalecký posudok Ing. D.. H. č. 23/2017 sa v zásade zhoduje so znaleckým posudkom Ing. E.. P. č. 52/2009. Ako zjavnú chybu v písaní znaleckého posudku žalobcovia uviedli označenie parc. č. 445/5. Z kontextu znaleckého posudku je zrejmé, že ide o pozemky parc. č. 445/1 a 445/2. Za nepravdivý označili záver okresného súdu, že znalecký posudok Ing. D.. H. nevychádza z pozemno-knižnej mapy. Z uvedeného žalobcovia vyvodili dovolací argument o vnútornej rozpornosti znaleckého dokazovania, ktorú súdy nekorigovali. Súd prvej inštancie aj odvolací súd podľa dovolateľov odignorovali, že podľa znaleckého posudku Ing. D.. H. č. 23/2017 rozdiel medzi výmerami a zakreslením parcel PKN, EKN a CKN vznikol pri mapovaní v roku 1968, keď sa kládol dôraz nie na mapovanie vlastníckych hraníc, ale na mapovanie hraníc reálnej držby pozemkov. Zdôraznili, že na rozdiel od žalovanej predložili aj geometrický plán overený pod č. 2673/2019 Okresným úradom Žilina, katastrálnym odborom. Súd prvej inštancie aj odvolací súd porušili podľa dovolateľov ich právo na spravodlivý proces tým, že bezdôvodne neprihliadli na predložené znalecké posudky znalca Ing. D.. H. č. 23/17 a č. 34/2019 a neumožnili ich doplnenie, no prihliadali na iné predložené znalecké posudky bez toho, aby sa riadne vysporiadali s námietkami, ktoré boli voči nim uplatnené a s rozpormi, ktorými znalecké posudky navzájom trpeli.

3.2. Vo vzťahu k určeniu, že do dedičstva po poručiťke E. D. patrila pozemok parc. č. 445/4 (ktorý vznikne po posunutí hranice pozemkov parc. č. 442 a 445) a pozemky vymedzené geometrickým plánom č. 37/2017 ako parc. č. 443/2, 443/9 a 443/10, v súčasnosti zapísané na LV č. XXX ako pozemky parc. č. 443/2 a 445 dovolatelia tvrdili, že súdy nižších inštancií pochybili „potvrdením“ vydržania vlastníctva k pozemkom parc. č. 445 a 443/2 a prejavili zásadné nepochopenie toho, čoho sa žalobcovia domáhali (tu sa žiada korigovať dovolateľov v tom, že konanie o potvrdení vydržania je inštitútom upraveným v Civilnom mimosporovom poriadku v § 359a, pričom v prejednávanej veci ide o vlastnícky spor, v ktorom súdy nižších inštancií dospeli k záveru o nadobudnutí vlastníctva k pozemkom originárnym spôsobom, ktorým je vydržanie v zmysle § 134 OZ). Dovolatelia zdôraznili, že žaloba o určenie vlastníckeho práva sa týkala tej časti pozemkov parc. č. 445 a parc. č. 443/2, ktorá mala vzniknúť oddelením od pozemkov vo vlastníctve žalovanej po správnom určení hranice medzi existujúcimi pozemkami na základe hraníc pôvodných pozemno-knižných pozemkov EKN parc. č. 753/1 a 752/1. Po citácii definície pozemku z katastrálneho zákona uviedli, že nenapádajú vlastnícke právo žalovanej ako také (bez ohľadu na problematiku jeho nadobudnutia, keď aj v zmysle rozhodnutia okresného súdu na základe rozhodnutia Štátneho notárstva v Žiline sp. zn. 4D/575/82, ktoré bolo správne, bol vykonaný nesprávny zápis do pozemno-knižnej vložky), ale napádajú rozsah výkonu jej vlastníckeho práva na zemskom povrchu. Žalovaná je vlastníčkou pozemkov parc. č. 445 a 443/2, ktoré sú súčasťou „nástupcami pôvodného pozemno-knižného pozemku parc. č. 752/1 a pozemku, ktorý nemá v pozemno-knižnej mape uvedené parcelné číslo, ale nachádza sa medzi pozemkami parc. č. 753/1 a 751/5“. Žalovaná mohla vydržať vlastnícke právo k pozemku, ale to, kde sa tento nachádza je vecou vzájomných vzťahov susedných pozemkov. Žalobcovia preto spochybňujú hranice, v rámci ktorých žalovaná vlastnícke právo vykonáva. Uviedli aj, že žalovaná nadobudla sporné nehnuteľnosti darovaním, ktorému predchádzalo dedenie po MUDr. E. J. (rozhodnutie sp. zn. D 1008/90 Štátneho notárstva Košice), ktorá pozemok parc. č. 445 zdedila po S. P. (dedičské konanie sp. zn. 4D/575/82 Štátneho notárstva Žilina). Chybou však bola zapísaná ako výlučná vlastníčka celého pozemku parc. č. 445. Pozemok parc. č. 443/2 predmetom dedičského konania pod sp. zn. 4D/575/82 nebol, napriek tomu súdy konštatovali, že súčasťou dedičstva po MUDr. E. J. bol aj pozemok parc. č. 443/2. Súdy

neprihliadali na uznesenie OO PZ Rajec ČVS: ORP - 2587/RA - ZA - 2010 konštatujúce, že nezistený páchatel' v rámci dedičského konania po poručiťke E. J. uviedol nepravdivé údaje o pozemku parc. č. 443/2 kat. úz. H. Porovnaním „v súčasnosti dostupnej mapy katastra nehnuteľností a pozemnoknižnej mapy“ je podľa dovolateľov zistiteľné, že žalovaná vlastnícke právo k pozemkom vykonáva nesprávne. Pozemky evidované v pozemnoknižnej dokumentácii ako parc. č. 749/1 a 749/3 sú stotožniteľné s CKN pozemkami parc. č. 448/2 a 449/1 (v EKN č. 749/3 a 749/1). Vedľa pozemku PKN parc. č. 749/3 (v súčasnosti CKN parc. č. 448/2) je pozemok parc. č. 751/1 (nie je zrejmé, či dovolatelia uvádzajú jeho pozemnoknižné označenie, alebo označenie podľa evidencie nehnuteľností, pozn. dovolacieho súdu), ktorý je totožný s pozemkom CKN parc. č. 448/1, ktorého pokračovaním je pozemok EKN parc. č. 751/1 (toto číslo je totožné s číslom evidovaným v pozemnoknižnej mape v čase, keď pozemok CKN parc. č. 448/1 a pozemok EKN parc. č. 751/1 tvorili jeden celok, vedľa pozemku CKN parc. č. 448/1 sa nachádza pozemok CKN parc. č. 446 totožný s pozemkom PK parc. č. 751/1, čo preukazuje pokračovanie pozemku CKN parc. č. 446, ktoré tvorí EKN parc. č. 751/2). Vedľa pozemku CKN parc. č. 446 sa nachádza sporný pozemok CKN parc. č. 445, ktorého pokračovaním je pozemok EKN parc. č. 752/1, čo je označenie zhodné s označeným pozemkom evidovaným v pozemnoknižnej dokumentácii pod č. 752/1 v čase, keď pozemok CKN parc. č. 445 a pozemok EKN parc. č. 752/1 tvorili jeden celok. Dovolatelia zdôraznili, že hranice pozemkov CKN plynule nadväzujú na hranice pozemkov registra „E“ s jedinou výnimkou, ktorou je práve západná hranica pozemku CKN parc. č. 445 a pozemku EKN parc. č. 752/1. Vlastnícke právo k pozemkom, ktoré majú vzniknúť na základe geometrického plánu preto žalovaná nemohla vydržať. Právo na konkrétne umiestnenie pozemkov na zemskom povrchu na ňu nikdy prevedené nebolo, keďže také právo neexistuje. V spojení s § 420 písm. f) CSP dovolatelia tvrdili, že súd prvej inštancie aj odvolací súd svoju argumentáciu založili na zjavne neudržateľnej interpretácii tvrdení žalobcov. Určenie vlastníckeho práva dáva zmysel iba v kontexte určenia správnej hranice medzi pozemkami. Zmätočnosť odôvodnenia rozsudkov súdov nižších inštancií spočíva podľa dovolateľov v tom, že nie je odôvodnená súvislosť vydržania s nárokmi uplatnenými žalobcami. Argumentácia o vydržaní „viedla“ súdy nižších inštancií pri rozhodovaní ako celku. Súdy následne neboli schopné a ochotné aprobovať konkurenčnú právnu argumentáciu či tvrdenia spochybňujúce ich právny názor, a tým žalobcom znemožnili uplatňovať ich procesné práva materiálne, nie len formálne.

3.3. K požadovanému určeniu hranice pozemkov v súčasnosti tvoriacich súčasť pozemku parc. č. 443/2 dovolatelia tvrdili, že má opodstatnenie iba v spojitosti s určením vlastníctva k pozemkom parc. č. 443/2, 443/9 a 443/10 na základe záverov znaleckého posudku znalca Ing. D. H. č. 23/2017 v znení dodatku č. 34/2019. Zdôraznili, že určenia vlastníckeho práva k pozemku parc. č. 443/2 sa nedomáhajú na základe spochybnenia vlastníckeho práva žalovanej, ale domáhajú sa určenia vlastníckeho práva k pozemkom parc. č. 443/2, 443/9 a 443/10, ktoré majú vzniknúť na základe „opravy“ nesprávne určenej hranice pozemkov. Tvrdili, že pokračovanie hranice medzi pozemkami parc. č. 442 a 445 má viesť po východnej strane v súčasnosti existujúceho pozemku parc. č. 443/2. Pôvodné pozemky sa „vytratili“ z katastra nehnuteľností, preto je nevyhnutné určiť vlastnícke právo k nim ako k novovytvoreným pozemkom. V závere v tejto časti dovolania vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP zhrnuli, že rozsudky súdov nižších inštancií nedávajú odpovede na zásadné tvrdenia žalobcov, argumentácia súdov sa mýňa s tvrdeniami žalobcov, a preto nie sú na ňu schopní ani reagovať. Rozhodnutiam súdov nechýba zdanlivá presvedčivosť, ale tá vyplýva z toho, že rozhodnutia nekomunikujú s tvrdeniami strán sporu, čoho dôsledkom bolo žalobcom znemožnené brániť sa.

3.4. V časti dovolania označenej ako „Dovolacie dôvody vzťahujúce sa k napadnutému rozhodnutiu dovolacieho súdu“ dovolatelia vytkli, že odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s ich odvolacou námietkou nesprávnej interpretácie znaleckého dokazovania znaleckými posudkami znalcov Ing. E. P.I. a Ing. R. D.I., ktoré si vzájomne odporujú, pričom nie je zrejmé, ktorý z dvoch znaleckých záverov je správny (a či vôbec). Zopakovali tvrdenie o neumožnení doplnenia znaleckého dokazovania znalcom Ing. D. H., resp. zistenia, či v znaleckom posudku tohto znalca nedošlo k zrejmej nesprávnosti v písaní, keď pochybnosti ohľadom správnosti číselného označenia spojnic bodov vyvstali až na pojednávaní 10. 01. 2020 (dovtedy žalobcovia túto skutočnosť nezaregistrovali). Súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu skutkovému záveru, že žalobcovia nepreukázali tvrdené vlastnícke právo k pozemku CKN parc. č. 441/2, hoci podľa dovolateľov existenciu vlastníckeho práva k uvedenému pozemku tvoriacemu časť pôvodnej PK parc. č. 815 preukázali listinami sp. zn. Čd 789/41, D 174/50 a D 1556/81. Odvolací súd sa nevysporiadal s ďalšími prostriedkami procesného útoku uplatnenými

žalobcami v odvolacom konaní na základe § 366 písm. c), d) CSP, zásadnými pre meritorne rozhodnutie a neuviedol, prečo nevzal do úvahy odborné vyjadrenie znalca Ing. D.. H. z 15. 01. 2020, odpoveď Okresného úradu Žilina, katastrálneho odboru zo 07. 10. 2020 a LV č. XXX pre kat. úz. H. F. S. s vyznačenou plombou pre konanie X-288/2020 ani geometrický plán Ing. D. S. overený Okresným úradom Žilina pod č. G1-2663/2022. Odvolací súd sa obmedzil iba na vyjadrenie, že ďalšie argumenty žalobcov v odvolacom konaní považoval pre rozhodnutie veci za nerozhodné, bez potreby osobitne sa s nimi vyporiadať.

4. Žalovaná sa k podanému dovolaniu nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej tiež „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f) CSP) prípustné, ale nedôvodné.

6. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

8.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

9. Z dovolacej argumentácie vyplýva nesúhlas dovolateľov so spôsobom, akým súdy nižších inšancií vykonali dôkazy a vyhodnotili skutkový stav veci aj tvrdenie o nedostatku riadneho odôvodnenia ich rozsudkov.

10. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť,

či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok). Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu.

10.1. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku, normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamena, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

10.2. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť, ak súd vychádzal pri rozhodnutí zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne, ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva.

10.3. Na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplynuli alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), hodnotenie dôkazov z iných, než z vyššie uvedených dôvodov, nie je možné preskúmať dovolacím súdom.

11. K námietkam dovolateľov týkajúcim sa nedostatočného odôvodnenia okresného a odvolacieho súdu treba uviesť, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. K jeho naplneniu dochádza tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle. Povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 220 CSP a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov - od 01. 07. 2016 strán sporu (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Inak povedané, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

12. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 245/2022 zo dňa 20. septembra 2022 vyplýva, že „arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov sú najčastejšie dané rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a

skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 336/2019).“

13. Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd konštatuje, že v postupe odvolacieho súdu v spojitosti s postupom okresného súdu nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť dovolateľov na ich procesných právach a založiť tak dôvodnosť podaného dovolania.

14. Predmetom konania bola ochrana vlastníckeho práva, preto základným predpokladom úspechu žaloby dovolateľov bolo preukázanie ich vlastníckeho práva resp. vlastníckeho práva ich právnej predchodkyne k pozemkom, ktoré mali vzniknúť v zmysle žalobných tvrdení. V tejto súvislosti sa, vzhľadom na spôsob a obsah argumentácie žalobcov, vyskytla otázka zistenia hranice pozemkov ako otázka relevantná pre vymedzenie plochy (geometrickými plánmi zabezpečenými resp. predloženými v súdnom konaní), ktorej vlastníctvo malo byť sporné. Nosným pilierom rozhodnutí súdov nižších inštancií bol záver o vydržaní vlastníckeho práva sporných nehnuteľností žalovanou. Zdôrazniť treba, že ak medzi pozemkami existuje sporná hranica a je potrebné ustáliť iba jej priebeh, nejde o občianskoprávny spor definovaný v § 3 Civilného sporového poriadku. Akonáhle ale podľa niektorej strany sporu došlo k posunu hranice, ide o spor o určenie vlastníckeho práva k takýmto posunom vytvorenej ploche nehnuteľnosti.

15. Dovolatelia v dovolaní tvrdili, že sa domáhali určenia, že do dedičstva po poručiťke E. D. patria (novovytvorený) pozemok KNC parc. č. 445/4 (ktorý by vznikol „po posunutí hranice“ s pozemkami parc. č. 442 a 445) a (novovytvorené) pozemky KNC parc. č. 443/2, 443/9 a 443/10, všetky v kat. úz. H., v súčasnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX ako KNC parc. č. 443/2 a 445 vo vlastníctve žalovanej. Súd nižších inštancií dospeli k záveru, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno a tvrdenia o neexistencii vlastníckeho práva žalovanej k týmto pozemkom (resp. tej ich časti, ktorá by vznikla oddelením po určení žalobcami tvrdenej správnej hranice) nepreukázali. Súd nižších inštancií vychádzali z toho, že pozemky boli žalovanej platne darované v r. 2002 zmluvou, ktorej vklad bol na to oprávneným orgánom v katastri nehnuteľností povolený, jej právnym predchodcom H. P., ktorý ich nadobudol od svojich právnych predchodcov, bola preukázaná dobromyseľná držba aj nerušené užívanie pozemkov v dobrej viere žalovanou, resp. už jej právnym predchodcom počas doby dlhšej ako desať rokov a došlo k vydržaniu vlastníckeho práva. Dovolatelia v dovolaní s týmito závermi nesúhlasili tvrdiac na jednej strane, že nespochybňujú vlastníctvo žalovanej, na druhej strane uvádzajúc, že vydržať možno iba vlastníctvo k existujúcej veci, takže žalovaná mohla vydržať vlastnícke právo k pozemku, ale to, „kde sa tento jej pozemok nachádza je vecou vzájomných susedských vzťahov“ a oni spochybňujú hranice, v rámci ktorých žalovaná vlastnícke právo vykonáva (konkrétne umiestnenie pozemku na zemskom povrchu). K tejto polemike dovolateľov uvádza dovolací súd iba stručne, že podľa výsledkov vykonaného dokazovania nespochybných žalobcami, žalovaná nadobudla od svojho právneho predchodcu vlastníctvo k pozemkom KNC parc. č. 443/2 a 445 kat. úz. H. darovaním a jej vecné (vlastnícke) právo vzniklo vkladom do katastra nehnuteľností (§ 132 Občianskeho zákonníka). Ak by bolo preukázané, že do darovaných pozemkov bola (ako ich súčasť) v skutočnosti zahrnutá aj časť (iných) pozemkov vlastnícky patriaca iným osobám, dobromyseľná oprávnená a nerušená držba počas zákonom požadovanej vydržacej doby zakladá vydržanie vlastníckeho práva uvádzané súdmi nižších inštancií, splnenie podmienok ktorého na strane žalovanej dovolatelia nespochybnili. Skutočnosť, že vydržaná časť nehnuteľnosti nebola reálne od pozemku KNC parc. č. 443/2 a 445 oddelená je argumentom podporujúcim úvahu o vydržaní vlastníckeho práva, ktorý nemôže spochybniť existenciu predmetu vydržania.

15.1. Zohľadňujúc uplatnený dovolací dôvod (porušenie práva žalobcov na spravodlivý proces) k dovolaciemu tvrdeniu dovolateľov, že pozemok KNC parc. č. 443/2 nebol predmetom dedičstva po S. P. (právnym predchodca MUDr. E. J.), no súdy nižších inštancií konštatovali, že do dedičstva po MUDr. E. J. patril, dovolací súd poukazuje na samotné vyjadrenie dovolateľov v dovolaní, že „žalovaná nadobudla sporné nehnuteľnosti - osobitne pozemok s parc. č. 443/2 - do svojho vlastníctva na základe darovacej zmluvy...“ a na vyššie uvedené závery o darovaní, resp. o vydržaní vlastníckeho práva. Pokiaľ

dovolatelia vytkli, že súdy neprihliadali na uznesenie OO PZ Rajec ČVS: ORP - 2587/RA - ZA - 2010 konštatujúce, že „nezistený páchatel' v rámci dedičského konania po poručiťke E. J. uviedol nepravdivé údaje o pozemku parc. č. 443/2 kat. úz. H., čím spôsobil, že jeho vlastníkom sa stali dedičia po nebohej E. J. ku škode poškodených R. C. a M. D.“, nezrejmili, o aký druh uznesenia vydaného v zrejme trestnom konaní ide, či a ako bolo konanie skončené a aký vplyv by uvedené zistenie malo na závery súdov o nadobudnutí vlastníckeho práva žalovanou. V tejto súvislosti dáva dovolací súd do pozornosti § 193 CSP, podľa ktorého je súd viazaný (len) o. i. rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal.

16. Iné relevantné argumenty spochybňujúce dokazovanie, alebo hodnotenie dôkazov vo vzťahu k určení vlastníckeho práva, poukazujúce na porušenie práva dovolateľov na spravodlivý proces, prednesené neboli.

17. Zvyšnú (väčšiu) časť dovolania žalobcovia venovali námietkam týkajúcim sa nedostatkov v dokazovaní, príp. v odôvodnení rozsudkov súdov nižších inštancií vo vzťahu k „určeniu“ hranice medzi pozemkami. Porušenie vlastníckych práv však nebolo preukázané, preto „určenie“ hranice pozemkov v občianskom súdnom konaní v posudzovanom spore nemožno považovať za spôsob vzájomného vymedzenia predmetu dvoch vlastníckych práv. Navyše, ak by zásah do vlastníckeho práva žalobcov, resp. ešte ich právnej predchodkyne bol preukázaný, ani potom by súd nemohol „určiť“ hranicu samostatným výrokom rozsudku, ale k jej vymedzeniu by došlo výrokom určujúcim vlastnícke právo k novovytvorenému pozemku (novovytvoreným pozemkom).

17.1. Napriek tomu dovolací súd nad rámec v stručnosti uvádza, že podľa § 8 ods. 1 písm. a) zák. č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv v platnom znení je geometrický plán súčasťou geodetických informácií, ktoré tvoria katastrálny operát a podľa § 67 ods. 4, 5 tejto právnej normy ten, kto vyhotovil geometrický plán, a nemá osobitné oprávnenie vydané úradom, zabezpečí jeho overenie osobou, ktorá má oprávnenie na overovanie geometrických plánov podľa osobitného predpisu. Pre potreby katastra sa používa len geometrický plán overený aj okresným úradom. Z týchto dôvodov súdy nižších inštancií na žalobcami predložený geometrický plán č. 47643871-37/2017 zo 16. 06. 2017 vyhotoviteľa Ing. S., ktorý by mal byť v prípade vyhovenia žalobe pevnou súčasťou rozsudku, bez jeho úradného overenia nemohli prihliadať (rozsudok vydaný na jeho základe by nebol vkladuschopnou listinou). Súdy nemohli, ako vysvetlil okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku, prihliadať ani na znalecký posudok znalca Ing. H. v znení dodatku č. 34/2019, vychádzajúci práve z úradne neovereného geometrického plánu, teda nevychádzajúceho z údajov katastra nehnuteľností. Vo vzťahu k znaleckému posudku Ing. H. súd prvej inštancie konštatoval žalobcami nespochybnený fakt, že bol zhotovený bez ohliadky na mieste samom a bez všetkých potrebných a dostupných listín, pričom sám znalec uviedol, že preto nemôže byť objektívny na 100 %. Ide o dôkazy predložené súdu žalobcami na podporu ich zásadných argumentov, preto bolo v zmysle zásady právo patrí bdelým potrebné dbať na ich správnosť a presnosť od začiatku sporu. Na predloženie odborného vyjadrenia znalca Ing. H. z 15. 01. 2020 reagoval, hoci dovolatelia tvrdia opak, odvolací súd v 22. bode odôvodnenia svojho rozsudku poukázal na to, že žalobcovia súhlasili s uvedeným znaleckým posudkom aj jeho doplnením na pojednávaní konanom 21. 06. 2019, teda mali dostatočný časový priestor na predloženie uvedeného odborného vyjadrenia, resp. na navrhnutie výsluchu znalca. V 25. bode odôvodnenia svojho rozsudku odvolací súd uviedol, že zamietol návrh žalobcov na prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Okresnom úrade, katastrálnom odbore Žilina pod sp. zn. X-288/2020 o oprave údajov katastra nehnuteľností, nakoľko táto otázka nebola podstatná pre rozhodnutie vo veci samej vzhľadom na závery o vydržaní vlastníckeho práva a s poukazom na zásadu rovnosti strán sporu.

18. Zhrnúc uvedené dovolací súd uzatvára, že dokazovanie vykonané súdmi nižších inštancií dostatočne odôvodňuje prijaté závery súdu prvej inštancie i súdu odvolacieho týkajúce sa predovšetkým pre rozhodnutie sporu kľúčovej otázky neexistencie porušenia vlastníckeho práva žalobcov z dôvodu riadneho nadobudnutia vlastníctva sporných nehnuteľností žalovanou. S poukazom na vykonané dokazovanie možno považovať ich skutkové závery i hodnotenie dôkazov za dostatočné. Nevykonaním

dokazovania odborným vyjadrením znalca Ing. H. alebo správou z katastra nehnuteľností vydanou vo vzťahu ku konaniu o oprave údajov katastrálneho operátu, príp. ďalšími v dovolaní namietanými dôkazmi (bod 3 odôvodnenia tohto rozsudku), ktoré sa mali vzťahovať na „určenie hranice“ medzi pozemkami, z dôvodov, ktoré boli vysvetlené zhora (14. a 15. bod tohto rozsudku dovolacieho súdu) nedošlo k zásahu do práva žalobcov na spravodlivý proces. Na zistenie skutkového stavu súdy nižších inštancií zabezpečili dostatočné množstvo dôkazných prostriedkov, z ktorých vyvodili pre rozhodnutie sporu dostatočné a jednoznačné skutkové závery. Nadbytočnosť navrhovaného dokazovania síce stručne, ale zrozumiteľne odôvodnili, čím vyhovelí kritériám pre odôvodňovanie rozhodnutí súdov v zmysle vyššie citovanej judikatúry. Dovolací súd preto dovolanie zamietol podľa § 448 CSP.

19. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V dovolacom konaní bola plne úspešná žalovaná, ktorej trovy dovolacieho konania nevznikli. Dovolací súd jej preto ich náhradu od žalobcov nepriznal.

20. Tento rozsudok prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.